U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený dle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Vrchy a soudců JUDr. Romany Fialy, JUDr. Michala Mazance, JUDr. Marie Žiškové, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Pavla Pavlíka, rozhodl o návrhu **Českého telekomunikačního úřadu,** se sídlem v Praze 9, Sokolovská 219 (adresa pro doručování: poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025), na rozhodnutí kompetenčního sporu o pravomoc mezi ním, **Obvodním soudem pro Prahu 4 a Městským soudem v Praze**, a dalších účastníků sporu vedeného u Obvodního soudu v Praze 4 pod sp. zn. 73 EC 2111/2009, o 10 000 Kč s příslušenstvím: žalobkyně **UPC Česká republika, a. s.,** se sídlem Závišova 5, Praha 4, IČ 00562262, a žalovaného **J. B.,**

takto:

I. **Příslušný** vydat rozhodnutí ve věci vedené u Obvodního soudu v Praze 4 pod sp. zn. 73 EC 2111/2009, o zaplacení smluvní pokuty ve výši 10 000 Kč s příslušenstvím, **je soud.**

II. Usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 1. 10. 2010, čj. 73 EC 2111/2009 - 27, a usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10. 2. 2011, čj. 15 Co 19/2011 - 38, **se zrušují.**

Odůvodnění:

Návrhem doručeným dne 11. 5. 2011 se Český telekomunikační úřad domáhal, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc vzniklý ve smyslu § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb. mezi ním, Obvodním soudem pro Prahu 4 a Městským soudem v Praze ve věci žaloby vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 73 EC 2111/2009, týkající se zaplacení 10 000 Kč s příslušenstvím.

Ze spisu vyplynuly tyto skutečnosti:

Uvedený žalobní návrh napadl u Obvodního soudu pro Prahu 4 dne 14. 8. 2009. Z návrhu vyplývá, že žalobkyně uzavřela se žalovaným dne 7. 2. 2008 smlouvu o poskytování veřejně dostupných služeb elektronických komunikací. Jelikož žalovaný porušil své smluvní povinnosti, žalobkyně ukončila smluvní vztah odstoupením od smlouvy dne 25. 11. 2008. Podle čl. 3.5 Všeobecných podmínek byl žalovaný povinen vrátit do sedmi dnů od ukončení smlouvy zapůjčený modem. Jelikož žalovaný zapůjčené zařízení v dané lhůtě nevrátil, žalobkyně se po něm domáhala zaplacení smluvní pokuty za jeho nevrácení ve výši 10 000 Kč. Protože žalovaný pohledávku neuhradil, navrhla žalobkyně soudu, aby uložil žalovanému povinnost zaplatit smluvní pokutu za nevrácení zapůjčeného zařízení v částce 10 000 Kč s úrokem z prodlení z této částky od 11. 12. 2008

do 31. 12. 2008 ve výši 10,75 %, od 1. 1. 2009 do 30. 6. 2009 ve výši 9,25 % a od 1. 7. 2009 do zaplacení ve výši 8,50 % a nahradit náklady soudního řízení.

Obvodní soud pro Prahu 4 usnesením ze dne 1. 10. 2010, čj. 73 EC 2111/2009 - 27, řízení zastavil (výrok I.) s tím, že po právní moci usnesení se věc postupuje Českému telekomunikačnímu úřadu (výrok II.). Uvedené rozhodnutí odůvodnil tak, že podle ust. § 129 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (dále též „zákon o elektronických komunikacích"), rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost na straně jedné, a účastníkem, popř. uživatelem, na straně druhé, Český telekomunikační úřad. Uzavřel, že v dané věci pravomoc rozhodnout spor mezi účastníky není svěřena soudu, nýbrž Českému telekomunikačnímu úřadu, neboť o smluvní pokutě za porušení či nesplnění povinnosti vyplývající ze smlouvy uzavřené mezi osobou vykonávající telekomunikační činnost a účastníkem, popřípadě uživatelem (§ 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích), rozhoduje ten orgán, který je podle zákona příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti samotné.

K odvolání žalobkyně Městský soud v Praze usnesením ze dne 10. 2. 2011, čj. 15 Co 19/2011 - 38 usnesení soudu prvního stupně potvrdil (výrok I.). Vycházel ze závěru, že v případech, kdy se žalobce domáhá zaplacení smluvní pokuty za porušení smlouvy, jež byla uzavřena podle zákona o elektronických komunikacích, je příslušný k rozhodování sporu Český telekomunikační úřad.

Český telekomunikační úřad dne 11. 5. 2011 podal zvláštnímu senátu návrh k rozhodnutí kompetenčního sporu. Uvedl, že jeho pravomoc je dána pouze v případech sporů o otázkách souvisejících se samotným poskytováním služeb elektronických komunikací, eventuálně o ujednáních na ně úzce navazujících; ujednání o povinnosti zaplatit smluvní pokutu za nevrácení zapůjčeného zařízení přitom takovým ujednáním není. V tomto případě se jedná o soukromoprávní vztah mezi žalobkyní a žalovaným a k rozhodnutí je příslušný soud. Zdůraznil, že stranou kompetenčního sporu není jen soud I. stupně, nýbrž i soud odvolací, který potvrdil závěr o nedostatku pravomoci.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním úřadem a obecnými soudy ohledně zaplacení smluvní pokuty se zvláštní senát řídil následující úvahou:

Smluvní pokuta je soukromoprávním institutem zajišťujícím závazek, jehož účelem je zpravidla peněžitá transakce za porušení nebo nesplnění smluvní povinnosti (§ 544 odst. 1 občanského zákoníku). Při posuzování pravomoci k rozhodování sporů na úseku elektronických komunikací, jejichž předmětem je právě nárok na smluvní pokutu, je nutné se zabývat povinností, která byla porušena. Vztah mezi porušenou povinností a nárokem na smluvní pokutu je totiž vztahem mezi příčinou a následkem, nelze je tedy posuzovat odděleně. Porušení povinnosti je základní podmínkou pro stanovení, zda existuje nárok na smluvní pokutu. O smluvní pokutě bude tedy rozhodovat orgán, který je příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti, na jejímž základě vznikl nárok na smluvní pokutu.

Zákon o elektronických komunikacích rozdělil působnost ve vykonávání státní správy v oblasti elektronických komunikací mezi Ministerstvo průmyslu a obchodu a Český telekomunikační úřad (§ 3 a § 105 a násl. zákona o elektronických komunikacích). Podle ustanovení § 108 odst. 1 písm. g) zákona o elektronických komunikacích rozhoduje ve sporech, stanoví-li tak tento zákon, Český telekomunikační úřad.

Podle § 129 odst. 1 věta prvá zákona o elektronických komunikacích rozhoduje Český telekomunikační úřad spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem, popřípadě uživatelem na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě.

Komunikačními činnostmi podle § 7 zákona o elektronických komunikacích jsou a) zajišťování sítí elektronických komunikací, b) poskytování služeb elektronických komunikací, c) provozování přístrojů.

Podle § 2 písm. k) zákona o elektronických komunikacích se rozumí veřejnou telefonní sítí síť elektronických komunikací, která slouží k poskytování veřejně dostupných telefonních služeb a která umožňuje mezi koncovými body sítě přenos mluvené řeči, jakož i jiných forem komunikace, jako je faksimilní a datový přenos.

Podle § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích je službou elektronických komunikací služba obvykle poskytovaná za úplatu, která spočívá zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací, včetně telekomunikačních služeb a přenosových služeb v sítích používaných pro rozhlasové a televizní vysílání a v sítích kabelové televize, s výjimkou služeb, které nabízejí obsah prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací nebo vykonávají redakční dohled nad obsahem přenášených sítěmi a poskytovaným službami elektronických komunikací; nezahrnuje služby informační společnosti, které nespočívají zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací.

V předmětné věci je třeba rozlišit, za porušení jaké povinnosti nárok na smluvní pokutu vznikl. Pokud by se jednalo o porušení povinnosti vyplývající ze smlouvy mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem, ve které si tyto subjekty dohodly smluvní pokutu pro případ, že účastník neuhradí cenu za poskytnutou službu, pak by k rozhodování o smluvní pokutě byl příslušný Český telekomunikační úřad. Neuhrazení ceny za poskytnuté služby je porušením zákona o elektronických komunikacích a nárok na smluvní pokutu s tímto porušením přímo souvisí. V tomto případě by zvláštní senát potvrdil názor soudu, že k rozhodování je příslušný správní orgán.

Avšak předmětem řízení v posuzované věci je smluvní pokuta za porušení povinnosti vrátit zapůjčené zařízení poté, co byla smlouva ukončena. Výpůjčka věci je soukromoprávním vztahem, a proto příslušným k rozhodování o smluvní pokutě plynoucí z porušení povinností vztahujících se k výpůjčce je soud. Obdobnou otázkou se již zvláštní senát zabýval v usnesení ze dne 13. 10. 2005, Konf 99/2004 - 5 (publikováno pod č. 1478/2008 Sb. NSS), podle kterého *„spor o nároky plynoucí z porušení povinnosti vypůjčitele vrátit zařízení sloužící k přijímání signálu digitálního satelitního vysílání, které mu osoba*

vykonávající komunikační činnost coby půjčitel předala v návaznosti na uzavření smlouvy o poskytování služby elektronických komunikací, není sporem týkajícím se povinností uložených zákonem č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, nebo na jeho základě, o němž by měl rozhodovat Český telekomunikační úřad (§ 129 odst. 1 tohoto zákona), nýbrž sporem vyplývajícím ze soukromoprávního vztahu. Rozhodnout o takovém sporu proto přísluší soudu (§ 7 odst. 1 o.s.ř.).“

Zvláštní senát nezpochybňuje, že bez zapůjčeného zařízení by nebylo možné služby na základě zákona o elektronických komunikacích provozovat; to ovšem z výpůjčky modemu nečiní službu elektronických komunikací. Přestože k výpůjčce došlo v souvislosti s uzavřením smlouvy o poskytování služby elektronických komunikací, rozhodování o smluvní pokutě vyplývající z porušení povinnosti vrátit vypůjčené zařízení zákon o elektronických komunikacích nesvěřuje Českému telekomunikačnímu úřadu, a proto tato věc patří do příslušnosti soudů. Proto zvláštní senát rozhodl, že věc, týkající se zaplacení smluvní pokuty za nevrácení zapůjčeného zařízení, projedná a rozhodne soud (§ 9 odst. 1 o. s. ř.).

Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. současně s rozhodnutím sporu zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 1. 10. 2010, čj. 73 EC 2111/2009 - 27, a rovněž usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10. 2. 2011, čj. 15 Co 19/2011 - 38.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále bude tedy Obvodní soud pro Prahu 4 pokračovat v původním řízení o podané žalobě.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 6. září 2011

JUDr. Pavel Vrcha
předseda zvláštního senátu